

تلخیصی از کتاب

سواد رسانه‌ای

در عصر دیجیتال

مؤلف: مارلین لویکو
مترجم: علی شایان‌فر

نهضت سواد رسانه‌ای انقلاب اسلامی
استان یزد

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
چکیده.....	۱۱
سواد رسانه‌ای - اطلاعاتی: پیش‌زمینه‌ای از آموزش دقیق و دائمی.....	۱۳
آموزش رسانه‌ای، سواد اطلاعاتی: دو مقوله همگرا در راستای سواد رسانه‌ای	
-اطلاعاتی.....	۱۶
توزیع مجدد قدرت‌ها.....	۲۲
کثرت‌گرایی در عصر دیجیتال.....	۲۵
کثرت‌گرایی و اطلاعات تکراری در عصر دیجیتال.....	۲۹
نتیجه.....	۳۲
منابع.....	۳۷

سواد و سانسازی در عصر دیجیتال

مؤلف:

مارلین لویکو

Marlene Loico

مترجم:

علیه شایان‌فر

انتشارات پستین
تهران - بهار ۱۳۹۷

چکیده:

- با توسعه تکنولوژی های هوشمند و رشد قارچ گونه شبکه های اجتماعی، رسانه دیجیتال باعث تحولات اساسی در عادت های افراد در استفاده از رسانه ها شده است که شامل روش های دریافت اطلاعات، سرگرمی و برقراری ارتباط می شود.
- ما در جهانی زندگی می کنیم که کیفیت اطلاعاتی که دریافت می کنیم تعیین کننده انتخابات و سپس اعمال ما هستند.

سواد رسانه ای - اطلاعاتی: پیش زمینه ای از آموزش دقیق و دائمی

- آنچه در عصر دیجیتال و اطلاعات به شکل قابل توجهی تغییر کرده است این است که نه تنها عموم مردم دریافت کننده اطلاعات هستند، بلکه به همان میزان، تولید کننده پیام نیز می باشند.
- مرز بین تولید و دریافت بصورت فزاینده ای در حال کمرنگ شدن می باشد. همانطور که در مورد ارتباطات (فرآیند) و اطلاعات (محتوا) این اتفاق در حال وقوع است.
- فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) به نظر می رسد که باعث بیشتر شدن شکاف بین بومی های دیجیتال (افراد که خود به خود درک دیجیتال دارند) و مهاجران دیجیتال (افراد که در مقابل درک دیجیتال مقاومت می کنند) می شود.
- آموزش دیجیتال بوسیله مهارت ها، و توانایی های افراد و بر اساس نیازهای خاص آنان از طریق تجربیات آنها از فناوری تعیین می گردد.
- تمایز بین رسانه های دیجیتال و غیر دیجیتال دیگر اهمیت زیادی ندارند، زیرا اکنون رسانه، روش های مختلف ارتباطات، پلتفرم های تکنولوژی و شیوه های مختلف را با هم تلفیق کرده است.

استان یزد

آموزش رسانه ای، سواد اطلاعاتی: دو مقوله همگرا در راستای سواد رسانه ای - اطلاعاتی

- داشتن سواد رسانه ای مستلزم داشتن مهارت های گوناگون و و درک می باشد از جمله توانایی ایفای نقش، تضاد کردن، مذاکره کردن، انگیزه گرفتن و ... هریک از توانایی ها به سیستم رسانه ای خاص و بزرگتری وابسته است.
 - از آنجا که آموزش رسانه عمیقا در مسائل تاریخی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ریشه دارد، هنگام تحلیل باید آن شرایط تحصیلی خاص و تغییراتی که در صنعت رسانه اتفاق افتاده و توقعات زندگی شهری مرتبط با محیط در نظر گرفته شود.
 - آموزش رسانه تضمین می کند که مردم بیاموزند چگونه تحلیل کنند، واکنش منتقدانه داشته باشند، متون رسانه ای خلق کنند، منابع متون رسانه ای و علایق سیاسی، اجتماعی، مالی و فرهنگی آنها را شناسایی کنند و رسانه مناسب را جهت انتقال پیام خود به مخاطبین خود انتخاب کنند و به رسانه هم در جهت تولید و هم در جهت دریافت پیام دسترسی پیدا کنند.
- مفاهیم کلیدی در آموزش رسانه شامل: ارائه، دریافت، تولیدکنندگان، زبان ها، فناوری ها، زیبایی شناسی و غیره می باشد.
- موضوع تقویت که توسط سواد اطلاعاتی ارائه می شود منجر به سه سطح مختلف از صلاحیت و توانایی می شود:
- در سطح اول باید دسترسی فنی و روش شناختی به اطلاعات آموخته شود
 - استفاده خلاقانه و منتقدانه از اطلاعات در هنگام دسترسی به آنها باید در نظر گرفته شود
 - این گام ها باید منتهی شود به فرهنگ اطلاعات که شامل ملاحظات اخلاقی و علمی در کارکرد رسانه است

کارکردهای سواد رسانه:

- سواد رسانه به این معناست که با رسانه های عمومی به طور جدی مشارکت کنیم که امروزه شامل فناوری دیجیتال است و مهارت های شخصی، فنی و ذهنی را در برمی گیرد که شامل جنبه های اجتماعی، عقیدیت، قانونی و اقتصادی وسیع تری از کاربردهای دیجیتالی است.

- مقوله سواد رسانه ای-اطلاعات عمیقا در رسانه دیجیتال ریشه دارد. اولاً هیچ مرز مشخصی بین رسانه دیجیتال و غیردیجیتال وجود ندارد. ثانياً سواد رسانه ای-اطلاعاتی به تمام سوادهای مرتبط به رسانه وابسته است.
- سواد رسانه ای-اطلاعاتی قصد دارد که دریابد که بطور کلی یک رسانه چگونه کار می کند
- سواد رسانه ای-اطلاعاتی می تواند در درک فرایندهایی که از سطحی ترین سطوح معنایی بوجود می آید موثر باشد.
- سواد رسانه ای-اطلاعاتی در واقع پویا سازی یک زمینه تئوریک قوی در مطالعات رسانه است اما به فعالیت های تولیدی مرتبط با واقعیت وجودی مخاطبین وابسته است.
- کار اصلی سواد رسانه ای-اطلاعات رمزگشایی از رسانه است، فرایندی که تئوریک، کاربردی، خلاقانه و مشارکتی است.

توزیع مجدد قدرت ها:

- آموزش رسانه ای در مدارس در ابتدا صرفاً با انگیزه حفاظتی در رده های درس معرفی شد. این حفاظت دو سطح داشت. اول حفاظت دانش آموزان از طریق آموزش در برابر رشد ابزارهای ارتباطی و رسانه هایی نظیر رادیو، تلویزیون و نشریات. دوم این ابزارها بعنوان تهدیدی بر نقش تحصیلی جوانان و نیز فضای آموزشی مدارس قلمداد می شدند.
- آموزش رسانه، سیستم های آموزشی را وادار کرده که متفاوت فکر کنند و مدارس باید کارکردهای انتقال دهنده خود را به منظور دستیابی به یک بعد تعاملی از آموزش رها کنند. از حالتی که محلی برای انتقال اطلاعات هستند باید تبدیل به مکانی برای همکاری در جهت تولید علم شوند.
- آموزش رسانه شاخه ای از علوم است که رسانه را با تمام پیچیدگی هایش در اختیار می گیرد و به نیازهای حیاتی برای تطبیق آن با محیطی که در آن از نظر فرهنگ اطلاعات و منطق ارتباطات عمیقا ریشه دارد، می پردازد.

کثرت گرایی در عصر دیجیتال:

داشتن سواد رسانه ای به معنای آمادگی داشتن برای هر آنچه که غیر قابل پیش بینی باشد، است. پس آگاهی داشتن از فرایند مهمتر از داشتن توانایی در به کار گیری روش های سخت برای بازیابی اطلاعات است.

در شرایطی که زایش اطلاعات بصورت تصاعدی در حال افزایش است، خصوصا در مورد خبر، بسیار حائز اهمیت است که یاد بگیریم چگونه منابع و دوام اطلاعات را تشخیص دهیم و همزمان نیاز است که در پی کثرت گرایی باشیم.

سواد رسانه ای-اطلاعاتی قصد دارد که به شهروندان قابلیت درک را بدهد که آن ها نیاز دارند تا بطور کامل از مزایای این حقوق انسانی بنیادین لذت ببرند.

چهار بعد تجربی تنوع رسانه عبارتند از:

(۱) قالب ها و مسائل

(۲) محتوا

(۳) مردم و گروه ها

(۴) پوشش جغرافیایی و ارتباط

طبق سنت آمریکایی، این کشور بر طبق نظریه ناهماهنگی رسانه است و در ۳ سطح قابل توضیح می باشد:

(۱) تنوع منابع

(۲) تنوع محتوا **نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی**

استان یزد

(۳) تنوع ارائه

اینترنت بعنوان جریان عظیم اطلاعات، نتیجتا بعنوان تضمینی برای تنوع دیده می شود و توهّم چند برابر شدن اطلاعات را افزایش می دهد. اینترنت بعنوان ابزاری برای محتوای متغیر برای رسیدن به گروههای مخاطبین بیشتر و در عین حال به عنوان موقعیتی است تا هر کسی به هر تع اطلاعاتی دسترسی داشته باشد.

کثرت گرایی و اطلاعات تکراری در عصر دیجیتال:

کثرت گرایی بیانگر این است که بیشتر منابع اطلاعاتی، جریان اصلی را منتشر می کنند و پر تراکم ترین ترافیک در وب سایت هایی که اطلاعات تکراری منتشر می کنند، دیده شده است.

انواع کثرت گرایی:

- اول کثرت گرایی در تولید محتوا یا تنوع در ارائه همان که در کشورهای خاص با سیاست های موجود کنترل می شود، یا با تعهد اخلاقی در تعامل با دیگران همراه است
- دوم این که نوعی کثرت گرایی مصرفی وجود دارد که از انتخاب فردی برای تغییر مصرف اطلاعات دیگری نشأت می گیرد (منبع، قالب و ...)
- کثرت گرایی در عصر دیجیتال نه تنها موجب افزایش تولید اطلاعات می شود بلکه با قابلیت مصرف نیز ارتباط دارد.
- آموزش مرتبط در عصر دیجیتال، باید شامل انعکاسی از فناوری های امکان پذیر باشد و آنچه با بکار گیری آن باعث سودمندی می شود.

نتیجه گیری:

- با ظهور فناوری های دیجیتال، جریان محتوای نماد گرا شدیداً اوج گرفته و برای هرکس این امکان را فراهم آورده که تولیدات خود را داشته باشند. مصرف کنندگان رسانه دیگر تنها دریافت کننده و تفسیر کننده نیستند بلکه تولید کننده اطلاعات نیز هستند.
- در عصر دیجیتال مدارس ناچارند که دانش آموزان را به خواندن، نوشتن و تعامل از طریق بسترهای رسانه ای، ابزارها و رسانه هایی از نوع شفاهی، چاپ، تلویزیون، رادیو و فیلم برای شبکه های اجتماعی دیجیتال تشویق کنند.
- کاربران رسانه بطور سیال از یک ابزار به ابزار دیگر کوچ می کنند که این امر با برانگیختن اهمیت فهم مفاهیم در ارتباط است از این رو لازم است هنگام استفاده از ابزارها و محتویات، افراد از شایستگی و فرصت برابر جهت مشارکت در عصر برخوردار باشند.

پایان